

No. 47

Należytość pocztowa
opłacona ryczałtem.

Cena prenumeraty:
w Łodzi

Kwartalnie Mk. 315.
Miesięcznie „ 105.
za roznośnienie
15 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 30
Miesięcznie 130
poza Łodzi egz. 550,
w Ameryce 1/2 dolara
miesięcznie.

KALENDARZYK:

Czwartek, Patrycjusza.
Piątek, Symeona,
Sobota, Konrada.

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

REDAKCJA

w ŁODZI
Al. Kościuszki Nr 41
TELEFON 28,

ROZWIJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 17 lutego 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada

Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór.

CENA OGŁOSZENI: Przed tekstem i w tekście mk 15, z wyjątkiem 7 mk nekrologi mk 9 za wiersz nonparel. Drobną ogłoszenia mk 15, za wyraz najmniej 15. Dla poszukujących pracy i mk Ko nunkity mk 12. Ogłoszenia zamiejs. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. 200 p a drożej. Stronica przed tekstem w tekście na ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 2, 4 6 lamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium i wia: Reklacja za bezpłatnie. Można za nawiąć „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosk W Pajpanicach, u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.

GÓRNOŚLĄZACY!

Termin przyjmowania zgłoszeń przez Bytom przedłużono do 20-go lutego, kto nie chce być zdrajcą kraju, niech natychmiast zgłosi się do Komitetu Plebiscytowego, Andrzeja 4, I p. w godz. od 10—2 i od 4—7.

471-3

Z WARSZAWY

Strajk w warsztatach kolejowych w Warszawie.

Częściowy strajk w warsztatach kolejowych trwa: wczoraj w warsztatach na Pelcowiznie pracowało 200 ludzi. W warsztatach brzeskich stawilo się do pracy 60 ludzi, warsztaty przy ul. Chmielnej i warsztaty pruszkowskie zamknięto.

W depot na stacjach kowelskiej, pruszkowskiej i brzeskiej wszyscy robotnicy pracują w depot przy parowozowni na st. Warszawa Główna zamiast strajkujących pracuje 140 żołnierzy.

Wobec tego minister kolei polecił warsztaty, w których nie pracują, zamknąć, aż do odwołania, pracowników którzy mimo wezwania nie zgłosili się dotychczas do pracy, polecił uważać za zwolnionych ze służby kolejowej.

WYPEŁNIENIE DEPUTATÓW URZEDNIKÓW.

WARSZAWA. 16 (PAT) Rada min. na posiedzeniu dn. 16 b. m. postanowiła:

Poczynając od 1 lutego b. r. wszystkim pracownikom państwowym będą deputaty dostarczane bezpłatnie. Zastępcy deputaty będą wyrównane w przeciągu 6 miesięcy poczynając od 1 marca przez dodanie racji dodatkowych. Wyrównanie to dotyczy jedynie deputatów, a nie zasadniczych racji kartkowych, z których korzystają wszyscy obywatele państwa. Pozatem będą dostarczone pracownikom państwowym na miesiące zimowe zwiększone deputaty węglowe.

WARSZAWA. 15 2. Wydano rozporządzenie, aby w niedziele i święta przyjmowano nie tylko pilne, lecz i zwyczajne depesze i zamówienia na rozmowy telefoniczne.

Warszawa. Wczoraj wieczorem aresztowano kilkudziesięciu członków Związku Zawodowego Robotników przemysłu budowlanego.

ZNOWU SZPIEGOSTWO.

WARSZAWA. 16 2. (E E) „Gazeta Wicz.” donosi z Poznania, że władze polskie wpadły na trop rozgałęzionej afery szpiegowskiej na korzyść Niemiec. — Z polecenia władz Wielkopolskich aresztowano w Warszawie dr. Edwarda Peretza odgrywającego niepoślednią rolę w niem. aferze szpiegowskiej.

WARSZAWA. 16 2. (E E) „Naród” donosi, że w związku z rewelacjami tego pisma o spekulacjach Banku kupiectwa polskiego odbyło się zebranie dyrektorów banku. Na skierowaną do Min. skarbu prośbę o umorzenie sprawy odpowiedziało to, że nic nie może uczynić, ponieważ skierowano ją już do prokuratora.

WARSZAWA. 16 2. (E E) W przyszłym roku szkolnym grozi Warszawie wielka katastrofa. Z powodu braku lokalów, około 100 tys. dzieci nie będzie mieć miejsca w szkołach.

WARSZAWA. 16 2. (E E) „Przegląd Wicz.” dowiaduje się z Niemiec, że rząd niem. wniósł do Parlamentu Rzeszy projekt ustawy o zrzuconiu odpowiedzialności z siebie za płacenie banknotów Kriesa po cenie nominalnej.

WARSZAWA. 16 2. (E E) „Przegląd Wicz.” donosi, że Rada ministrów odrzuciła projekt komisji Wojciechowskiego o zlikwidowaniu Dep. pośrednictwa pracy, wobec przewidywanego wzrostu bezrobotnych, wskutek demobilizacji armii.

Na Górny Śląsk
całkowity przychód oddaje firma wraz z pracownikami dnia 17 lutego, to jest w czwartek
Zakład Fryzjerski
Piotrkowska № 124
J. POZNAŃCZYK

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

(kt) Brand miał dłuższą konferencję z Bereszem. Po południu odbył on również konferencję z Karagelupolosem. (7)

(kt) Delegacja rządu sowieckiego e Sowikiem na czele przybyła we czwartek do Paryża. (7)

(kt) Wobec ustąpienia ministra finansów, który z powodu odrzucenia wniosku dotyczącego prawa importu kawy zrzekł się swego stanowiska gabinet w Sztokholmie podał się do dymisji. (3)

(kt) „Deutsche Tages Zeitung” utrzymuje nadal, że w Niemczech przygotowuje się „Putsch” komunistyczny na dzień 1 marca. 2

(kt) Według doniesień z Konstantynopola zamierza Kemal pasza utworzyć samodzielne państwo Anatolii z ks. Osmanem jako sułtanem.

— (kt.) Gabinet szwedzki podał się do dymisji.

Miłość ślepy kulawego.

BUDAPESZT 16 (PAT) Polski sekretarz stanu Kirchmayer oświadczył w rozmowie z przedstawicielami prasy węgierskiej, że polsko-węgierski układ handlowy który został podpisany, będzie trwałą podstawą w rozwoju przyszłych stosunków ekonomicznych obu państw. Wobec tego wzajemne stosunki obu państw powinny stawać się coraz ściślejsze. 3

Czy posłuchają?

Dr. Aleksander Salkind pochodzący z Rosji delegat międzynarodowego Związku sionistów zwołał na wczoraj do Kopenhagi wielkie zebranie żydów, na którym nawoływał do emigracji wielkich mas narodu żydowskiego do Palestyny, widząc w tem jedyną radę na opłakane warunki w jakich masy żydowskie żyją w wielu krajach.

„NAPRZÓD O STRAJKACH.

KRAKÓW. 16 2. (E E) „Naprzód” przestrzega w art. dzisiejszym przed nadużyciem strajku, jako metody walki klasowej; zwraca uwagę na reakcje przeciwko strajkowi, wziętemu publicznie, na zachodzie Europy, a zwłaszcza we Włoszech.

Haniebny urząd.

Pan prof. Stroński pomieścił artykuł w „Rzeczypospolitej” p. t. Haniebny Urząd, w którym pisze, co następuje:

Dnia 14-go stycznia r.b. ukazało się w pismach warszawskich zawiadomienie, że szef Urzędu Propagandy Zagranicznej p. Wł. Baranowski wyjeżdża dziś do Paryża w towarzystwie publicysty, a zarazem urzędnika propagandy, p. Kazimierza Ehrenberga, przy czym dodano, że dwaj ci urzędnicy wyjeżdżają w związku z bliską podróżą p. Naczelnika Państwa do Paryża.

W lot zabrano się do roboty na gruncie paryskim i rozesłano przedewszystkiem dziennikom piękny utwór p. t. „Visite à Paris”, w którym obok zapowiedzi, że „za jakieś dwa tygodnie kraj cały rozbrzmiewać będzie od głosami uroczystości paryskich” inieści się garsz najważniejszych i naistosowniej dobranych wiadomości przygotowanych o Polsce.

Mianowicie na pierwszej stronie od razu znajduje się także oto wejście w przedmiot rozważań:

„Aż do tej chwili okrutny los sprawił, że przedstawicielami naszymi przed obliczem świata była niebываła galerja fanfaronów, dyplomatów arystokratycznych, awanturników politycznych najgorzej i próby, rekinów ze złodziejskiej szajki aferyzistów, czarnoskórych, którzy nie zdążyli pokryć się pokosiem polskości, a wreszcie przez pewną ilość dobrych chłopców z najblekitniejszą krwią, którym powiodło się pomyślnie skończyć dziecięcą klasę szkoły średniej”.

Lecz ten ustęp w którym pomocniczy urzędnicy dyplomatyczni polscy mówią o dyplomatach polskich, trzeba znać w miedzy narodowym dyplomatycznym języku francuskim, bo można czytać latami, a czegoś podobnego nie znajdzie się nigdzie.

To niezrównane swym przeduroczystościowym nastrojem i mile światło na Polskę rzucające zdanie jest tłem, na którym tem pieknie ma wystąpić świetlany obraz:

„Polska demokratyczna, Polska ucziwa rozumna, protestuje i gorzko się żali od dwu lat na to, że obdarowana jest takim przedstawicielstwem zagranicą i czeka z niecierpliwością na te chwile, kiedy dane jej będzie usłyszeć Naczelnika Państwa przemawiającego do Francji i do całego świata cywilizowanego językiem, jakiego ona oczekuje z jego strony”...

Tem pięknem przeciwstawieniem urzędzali urzędnicy państwowi uroczysty wiązad o Naczelnika Państwa.

A w dalszym ciągu, wśród najnieudolniejszych uwag o naszym kraju i jego dążeniach, takie oto uwagi:

„Polska dzisiejsza jest krajem włóścian i robotników z szczupluka i bardzo chciwa warstwa szlachty i z klasa kapitalistyczna bez jakiegokolwiek tradycji”.

Zdaje się również tym szczególnym wyślanikom dla torowania ścieżek, że gdy powiedza:

„Trzeba aby Francja widziała w Polsce nie wasalkę lecz sojuszniczkę wartościową, zdolną do rozwoju” to bronią czei Polski, a zdaje im się tak, bo nie czują że wogóle takie

pełne obawy zastrzeżenia, jakby człowieka, który wchodzić gdzieś nie wie, jak będzie przyjęty, rzucają na nas smutne światło.

W Paryżu pokazywano sobie w kołach dziennikarskich ten dziwoląg przygotowania uroczystości z załamywaniem rak i zwracano się do znajomych Polaków z prośbą o wyjaśnienie.

Jakże jednak się dziwić, że przedstawiciele państwowego Urzędu Propagandy Zagranicznej i za w ten sposób całe ciało dyplomaty czne polskie i całe warstwy własnego kraju tam daleko w Paryżu, skoro to samo robia najbardziej w świecie w Warszawie.

Wszakże wydawane przez ten Urząd Propagandy Zagranicznej dla dziennikarzy obcych Neuvelles de Presse zamieściły dnia 3-go lutego długi 80-cio wierszowy przekład artykułu socjalistycznego pisma warszawsk. o polskim w Paryżu p. Zamojskim, gdzie same tylko najmniej wybredne napaści takie go poziomu jak to, że znała go tylko kelnerzy wykwiutnych restauracji.

I to się drukuje w Warszawie dla obcych dziennikarzy za państwowe pieniądze.

Tensam Urząd Propagandy Zagranicznej wydał niedawno książkę 150-cio stronicową p. t. Almanach Polonais, z którego próbka ścisłości przedstawiania wypadków w kraju może być choćby takie zdanie:

Gabinet Moraczewskiego podaje się do dymisji z powodu trudności natury skarbowej, gdyż klasy posiadające zbojkotowały pójżyczkę państwową i nie płaciły podatków.

I znowu za państwowe pieniądze przedstawia się w ten sposób usunięcie socjalistycznego rządu przez nacisk wszystkich innych stronnictw z całej Polski.

Niema na świecie praworządneho państwa, w którym istnienie i takie działanie urzędu państwowego byłoby możliwe, a jeśli by u nas urząd ten, który kosztował już dziesiątki milionów, nie został natychmiast zniesiony, znaczyłoby to, że żyjemy w stosunkach poprostu jaskiniowych.

Mąż udusił żonę.

Sąd Okręgowy dnia 7 lutego r.b. rozpatrywał sprawę, treści następującej:

W nocy na 1 maja 1920 r. sołtys wsi Kembliny Matuszewski zameldował policji że w stodole gospodarza Wojteczaka znaleziono trup Marianny Wojteczakowej i że istnieje podeirzenie, iż Wojteczakowa zadusił jej mąż Piotr. W chwili zawiawienia się na miejscu wypadku przodownika policji trup Wojteczakowej obmity, leżał już w chałupie na łóżku. Na grdyce Wojteczakowej widoczne były stwardnienia, krwistej koloru jakby odcisnięcia dużego palca. Na obu powierzchniach napiastków rak Piotra Wojteczakawidoczne były liczne zadrapania świeże i przyschnięte. Wojteczak wyjaśnił wtedy, że zadrapania te istniejące od dwóch tygodni, otrzymał przy rabaniu drzewa. Po dokonaniu oględzin kiści obu rak Piotra Wojteczaka ekspert orzekł, że powyższe zadrapanie naskórka pochodzi mniej więcej z przed tygod. od zadrapań paznokciami ludzkiemi. Lekarz orzekł, że Marianna Wojteczakowa umarła śmiercią gwałtowną od uduszenia

przez ściśnięcie szyi. Ślady na szyi i na miejscu dolnej szczęki zmarłej Wojteczakowej sta nowią najwidoczniej ślady ucisku palcami, po twierdza się to przekrwieniem części płuc, śledziony, watroby i nerek oraz podbiegnięciami krwawymi na powierzchni mięśnia sercowego i na opłucnej lewego płuca. Ślady i podbiegnięcia krwawe na skroniach zmarłej pochodzą widocznie od mocnych uderzeń w te miejsca przed aktem duszenia. Wojteczakowa została zamroczona uderzeniami pięści silnego człowieka w okolice obu skroni, poczem nastąpiło duszenie prawą ręką do nastąpienia śmierci.

Pomiedzy Piotrem Wojteczakiem a jego żoną Marianną Wojteczakową były często kłótnie.

Piotr Wojteczak często narzekał przed sąsiadami, że żona jego jest zła i kłótniwa. Pokazywał nawet Józefie Jer. Jeczak i Stanisławowi Walczakowi garnuszek z herbata, która zalatywała karbolem, mówiąc, że żona dla niego ta herbatę gotowała.

Piotr Wojteczak często wygrażał przed ludźmi swej żonie, że ta długo „nie pociągnie” że „zginie jak bańka na wodzie”.

W marcu na miesiąc przed śmiercią Marianny Wojteczakowej Piotr Wojteczak przyszedł zameldować przodownikowi policji Antoniemu Golińskiemu, że jego żona odgrażała się, że się otruje, albo utopi, przez co chciał żyć z siebie odpow. działalność na wypadek, gdy by się coś jego żonie stało. W przeddzień zabójstwa Marianna Wojteczakowa poszła spać do stodoły gdzie ją dopiero rano Józef Wojteczak pasierb poszedł obudzić i został ją martwa. Posłał go po nią Piotr Wojteczak, czego przedtem nigdy nie czynił. Piotr Wojteczak w przeddzień zabójstwa miał na prawej ręce parę starych małych zadrapań, lewa zaś ręka miał niepodrapana. Żadnej szmatki na ręce, która by zadrapania te osłaniała nie nosił. Wrócił wtedy do domu zóznym wieczorem i zaraz spać się położył. Szezekania psów w tą noc nie było wcale. Psy u Wojteczaków są bardzo czujne i na obcych ludzi bardzo „docinają”.

Antonina Adamczewska, zawiadomiona o uduszeniu swej siostry Marianny Wojteczakowej przez jej męża Piotra Wojteczaka zaszła do Wojteczaka i została zmarła siostrą na łóżku. Zmarła wokół szyi miała owiazana szmatkę. Po zdieciu jej, Adamczewska zauważyła duży siny znak na szyi pod broda i zadrapania na twarzy. Piotr Wojteczak również miał podrapane obie ręce. Gdy zauważył, że Adamczewska patrzy na te zadrapania, starał się ukryć je przez naciągnięcie rekawów.

Sąd udowodnił Piotrowi Wojteczakowi iż dopuścił się zabójstwa na osobie swej żony Marianny Wojteczakowej i skazał go na karę ciężkiego więzienia na lat 10 z nastęstwami, przewidzianemi art. 29-35 kod. karn. Nadto na zapłacenie opłat sądowych w kwocie 300 marek i pokrycie kosztów sądowych.

Piękny projekt.

TORUN. 15 (PAT) Wojewódzka Rada opieki społecznej uchwaliła urządzić dla inwalidów wojennych kurs urzędniczy, którego celem jest wyszkolenie sil biurowych i kancelaryjnych. Kurs trwać będzie 6 miesięcy. Inwalidzi powinni zająć miejsca nie tylko w urzędach, ale i miejskich urzędach.

Koncert A. W. Feldessy

Niedzielne popołudniowe koncerty popularne w Sali Koncertowej, urządzone staraniem Łódzkiej Ork. Symf., krzewiac tym piękno i kar micie słuchacza p. t. m duchowem, obfitu ją w wiele atrakcji ostatecznych.

Przepiękna i melodyjna symfonia 4-ta Beetho op. 60 Beetho —na słicznie wykonana została przez ork. symf. pod dyr. B. Szulca w dniu 13 b.m. o godz. 3 m. 15 i ogólnie podobała się publiczności.

Paweł Witgenstein, inwalida wojenny, który prawa rękę stracił na wojnie, odegrał lewą ręką na fortepianie Liszta—Verdi, Rigoletto, Porafraza, Lamera Wodotrask i Rubinst. Ina Etude na fałszywą nutę, za co został sowicie nagrodzony rzesistemi oklaskami.

Nie mniej podobał się publiczności wielo obiecujący wiolonczelista Jasza Szwarcman, który z werwą odegrał już czyste grywany koncert wiolonczelowy A—moll Saba—Sa-

ens i Wariacje na temat „Rococo” Czaikowskiego.

Do najbardziej jednak udanych koncertów tegorocznego sezonu bezsprzecznie zaliczyć można bogaty koncert symfoniczny urządzony w poniedziałek dnia 14 b.m. ze wspólnym udziałem słynnego wiolonczelisty Arnolda Földessy.

Nadzwyczajnie trudna symfonia Nr. C—moll op. 58 A. Glasunowa, kompozytor rosyjskiego, składająca się z 1) Ad. gio. Allegro passionato 2) Tema con variazioni 3) Intermezzo Allegretto i 4) Finale Andante maestoso Moderato maestoso z brawurą wykonana została przez ork. symf. pod dyr. B. Szulca, za co jej się należy zasłużone uznanie.

W drugiej części koncertu wystąpił nadzwyczajnie miły i ogólnie lubiany, niewymownie sympatyczny, pierwszej sławy i niezrównany wiolonczelista Arnold Földessy, który swoim przyjazdem zainteresował szerszą masę publiczności o czym świadczy oblegana kasa i od kilku dni już kompletne wyprzedane bilety. Oczekiwania żadnej wrażeń publiczności nie zawiodły, ponieważ koncert wiolonczelowy II—moll A. Dworaka a) Allegro b) Ada-

gio ma —m troppo c) Allegro moderato, nale ży do najtrudniejszych koncertów wiolonczelowych, który pięknie wykonać może tylko taki wirtuoz, jakim bezwątpienia jest Földessy, obdarzony nadzwyczajnymi zdolnościami zdolnymi do wyrażenia na swym instrumencie najsztubtelniejszych uczuć i wydobycia pieszczącego ucho niezrównanie czystego tonu.

Manifestacyjnie urządzona owacja publiczności, zmusiła tego nieomal króla wiolonczelistów do naddatków, których też Földessy nie szczędził i grał do zmeczenia.

Nie dziw, że jeszcze większe zainteresowanie wywołał jego recital wiolonczelowy, odbyły się mający w czwartek d. 17 lutego o godz. 8. 15 wiecz. z okompaniamentem farteni dzielnego akompaniatora dyr. Teodora Rydera. Wybrano bowiem na program czwartkowy same nerwne artyczne jako to: Valentyńska Sonata. Solo koncert wioloncz. Ponner Serenada, Rachmaninow Prelude, Paganini—Földessy Fontazia „Możesz” Wariacje na jednej A. str. nie. Ci więc, którzy z jakiegokolwiek powodów nie słyszeli poniedziałkowego koncertu, będą mogli w dwójnasób powtórzyć swoją strata na czwartkowym koncercie.

KRONIKA

— Duże porcje cukru.

a) Według zawiadomienia starostów powiatowych, oraz komisji aprowizacyjnej pow. brzezińskiego przez Departament aprowizacyjny Województwa Łódzkiego, w marcu r. b. będzie przydzielony cukier dla mieszkańców wsi i miasteczek w ilości 100 gr. na głowę; w następnych miesiącach tyle, o ile ministerjum znajdzie źródło otrzymania cukru, potrzebego dla zaopatrzenia co miesiąc ludności powyższej kategorii.

Wszakże posłałamy olbrzymi kontynent na sprzedaż Poczta wywozić! (Przyp. Rd.) 2

— Nowy podział powiatów na gminy.

a) Opracowany został nowy podział powiatów na gminy w Województwie Łódzkim. Projekty dla poszczególnego powiatu wraz ze wszystkimi aktami, przesłane być mają do Województwa w terminie najpóźniej do 1 marca r. b. (2)

— Po 10 marek.

a) Wydział Zaprowiantowania Miasta zakupił kilka wagonów jaj, które nabywać mogą wszyscy mieszkańcy w sklepach miejskich po cenie mk. 10 za sztukę. 3

— Zebranie.

Zarząd „Koła Polek” prosi uprzejmie wszystkie członkinie o przybycie na zebranie ogólne w dniu 22 wtorek b. m. do lokalu Koła

— Sekcja Plebiscytowa przy Narodowej Organizacji Kobiet.

W niedzielę dnia 20 b. m. o godzinie 6 ej po południu w lokalu N. O. K. Moniuszki 11 odbędzie się organizacyjne zebranie kobiet pragnących pracować w Sekcji Plebiscytowej. O jaknajliczniejsze przybycie uprasza. Zarząd. (3)

— Ze Stow. Sług Katołkocih.

Dzięki pomocy chlebobawczyń na kursach analfabet, które się odbywają codziennie od godz. 6 do 7 1/2, wieczorem w lokalu N. O. K. Moniuszki 11 postanowione zostały wykłady lekcji historii polskiej w niedzielę w lokalu Stow. Sług. Kat. Piotrkowski 103 o godz. 7 ej wieczorem. Wejście bezpłatne. (3)

— Wołna myśl.

Inicjator samopomocy Społecznej Spółw. ców, wydał nowy numer „Wołnej myśli”, poświęcając ją tej sprawie. Numer jest jednolity, zawiera statut Samopomocy, Regulamin dzienne i t. p. Wszystko jest, tylko obojętność zdrętwiałego ogółu niedopisała. W kołcu Łódzkie i Krakowiaki. O o jeden z nich

Dudni woda, dudni,

W cembrowanej studni,

Zostać radnym łatwo;

Chleb sprowadzić trudno! 3)

— Urządnicy etatów.

a) Departament prezydencki Województwa Łódzkiego polecił starostom, Komisarzowi Rządu na m. Łódź — przedstawić wykazy wszystkich bez wyjątku pracowników, pozostających na służbie w dniu 1 stycznia 1921 r. W wykazach tych umieszczeni być winni i pracownicy z resortów ministerstwa Zdrowia publicznego, rolnictwa i dóbr państwowych i innych. (7)

— Z Szkoła — Łódź I.

W dniu 13 b. m. odbyło się Walne Zgromadzenie członków. Wobec niewyczerpania porządku dziennego, sprawozdanie kasowe tudzież wybory Zarządu i Komisji sprawozdającej odbędą się w dniu 27 b. m. o g. 4 (7)

— Znaczna stanienie niel.

Znana firma angielska pod nazwą „Newsk” przystąpiła do swej centrali w Londynie prośbą o obniżenie cen nici „Newskich” o 30 proc. Fakt ten wywołał bardzo silne wrażenie w kołach handlowych Warszawy. Z tego powodu do zio na czarnej giełdzie warszawskiej do zwykłych funtów angielskich, na które jest duży popyt Ab strony kupców, handlujących nielami, któ-

rzy śpieszą się z dokonywaniem zamówień artykułów newskich, płacąc funtami. (8)

— Na Kochanówek

W sali Komitetu giełdowego, pod przewodnictwem drowej Galińskiej odbyło się posiedzenie organizacyjne Komitetu „Dnia Kochanówki”. Postanowiono utworzyć na korzyść szpitala dla umysłowo chorych „Dzień Kochanówki” obejmujący koncert-raut i kwestię na ulicach, oraz w lokalach. Ogólne przewodnictwo Komitetu obejmują dr. Grabowski, oraz Sekcję zbierania ofiar. Sekcja rautowo-koncertową zajęli się pani drożca, Knichowiecka, wśród pracę zgłosiły wszystkie panie obecne. Godnym oparciem jest za nar. przyjęcia z pomocą szpitalowi, zrurowaniami przez wonę i stojącemu pod groźbą zamknięcia z powodu deficytu w budżecie, ponieważ ze szpitala korzystała wszelkie siery ludności naszego miasta i oddaje on prawdziwe przysługi (8)

— Konfliktami zawiązania i opieczytowania

Komisariat Rządu polecił czasowo zarogonować „Uisr Galinc” (organ Poalesjonistów) zawiesić, Nr. 2 tego pisma z dnia 11 b. m. skonfliktować w redakcji administracji (Marańska Nr. 16) w drukarni Piakarniaka Ordynacka 3) w kioskach i u sprzedawców ulicznych. Lokal redakcji opieczytowano. (3)

— Ceny metali.

Cena srebra spada w Londynie i w Nowym Jorku. W d. 15-ym października r. z. płacono w Londynie za uncję srebra (standard) 57 1/2 pensa, w grudniu 45 pensów, w ostatnich dniach — 39 3/4 pensa. We wrześniu r. z. płacono w Londynie za tonnę miedzi (standard) 100 1/8 funta sterlingów, obecnie płaci się 70 3/4 funta sterlingów; cena cyny spadła z 273 3/4 na 187 1/2 funta sterlingów, cynku z 40 na 24 i 1/2, ołowiu z 34 3/4 na 22 7/8, za tonnę angielską. (2)

— Zgromadzenie.

Walne Zgromadzenie członków Komitetu Samopomocy Społecznej Spożywców, odbędzie się w niedzielę dnia 20 lutego o godzinie 2 po poł. w sali Straży Ogniowej 3 oddziału przy ul. Sienkiewicza 54.

Wstęp za legitymacjami członkowskimi 2 termin zgromadzenia o godzinie 3.

— Jeszcze im mało

W warsztatach kolejowych, w których cześć robotników przystąpiła już do pracy, wybuchł ponownie strajk. Jedynie na Pelcowiznie pracuje około 150 robotników. Min. kolei polecił zamknąć warstwy i wywalić wszystkich pracowników.

— Tylko odraczać — wyborny system.

Komisja aprowizacyjna pod przewodnictwem posła Gdyska; w obecności ministra aprowizacji Grodzieckiego pracowała nad wnioskiem posłów N.Z.L. w sprawie zniesienia ministerstwa aprowizacji oraz systemu kontyngentowego. Wniosek uzasadnił poseł ks. Starkiewicz. Po dłuższej dyskusji przyjęto łączny wniosek posłów Galińskiego, Niwińskiego, Raucha, Wasilewskiego by odrzucić dyskusję i głosowanie nad wnioskiem posłów N.Z.L. aż do chwili przedłożenia komisji przez ministra aprowizacji nowego sposobu przeprowadzenia aprowizacji państwowej.

— Choroby zwierząt.

a) Województwo Łódzkie wydało polecenie Starostom i Komisarzowi Rządu na m. Łódź, aby wykazy zaraźliwych chorób zwierzęcych sporządzali referenci weterynaryjni Starostw (Komisarjatu Rządu) i go, 10 go i 20 go każdego miesiąca i przedstawiali je ze swoimi tylko podpisami wprost Wojewódzkiemu inspektorowi weterynarynemu. (3)

— Narady w sprawie ordynacji wyborczej.

a) 12 b. m. odbyło się w Warszawie posiedzenie zarządu Związku Miast Polskich, poświęcone sprawie ordynacji wyborczej do rad miejskich.

Podczas dyskusji każda z trzech dzielnic Polski wyszła z własnym projektem.

Wszyscy bez różnicy przekonań przedstawiciele b. Kongresówki stali na stanowisku utrzymania dotychczasowej ordynacji wyborczej.

Przedstawiciele (miast wielkopolskich), proponowali przedłużenie kadencji prezydentów do lat 12 z zabezpieczeniem emerytury. Projekt przewidywał również wprowadzenie systemu mieszane go na wzór pruski, na zasadzie którego zarząd miasta składałby się w połowie z osób wybieralnych i w połowie z urzędników.

Według projektu przedstawiciele miast Małopolski funkcje prezydenta i wiceprezydenta miasta winni pełnić członkowie prezydium rady miejskiej, przeciwko czemu oponowali przedstawiciele b. kongresówki w myśl zasady odgraniczenia władzy wykonawczej od władzy prawodawczej. Przedstawiciele małopolski występowali również przeciwko systemowi wyboru urzędników na zasadzie proporcjonalności.

Projekt przedstawiciele Kongresówki uznali za większą.

Przyjęto również wniosek wybrania sędziów wadliwego systemu proporcjonalnego. Sędziowie są płatni i korzystają mają z emerytury na równi z urzędnikami. (8)

— Walka z kolegocuzszem.

Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z organizacjami rolniczymi opracowało projekt struktury przymusowych szczepień bydła celem ochrony go od tej zarazy. 20 lutego odbędzie się konferencja lekarska w tej sprawie. (8)

— W kwestji otwierania sklepów

a) Niejednokrotnie zdarzają się wypadki że prywatni petenci i zarządy poszczególnych gmin zwracają się bezpośrednio do ministerjum pracy i opieki społecznej z prośbą o ustalenie dla nich rozkładu godzin otwierania i zamykania sklepów, bądź też o zmianę już uchwalonego przez właściwe władze samorządowe rozkładu godzin.

Wobec tego Departament Samorządowy Województwa Łódzkiego odwołał się do przewodniczących wydziałów powiatowych i prezydentów miast wydziałowych, ażeby w razie zwrócenia się petentów w podobnej sprawie skierowali ich do właściwej władzy samorządowej, gdyż sprawy dotyczące godzin otwierania i zamykania sklepów jak również godzin przerw obadowej mogą być zatławiane jedynie przez odnośną uchwałę wymienionych władz. Czas naprawić błędy w całej tej ordynacji. (8)

— Kradzież przędzy.

a) Policja aresztowała wczoraj schwytanego na gorącym uczynku kradzieży przędzy w fabryce Szejblera, Alfonsa Konczińskiego, zam przy ul. Ozorkowskiej Nr. 6. (7)

— Telegram w Żyocznia

Z dniem 1 lutego r. b. na stacji kolejowej „Żyocznia” powiatu Garwolińskiego, otwierają się przyjmowanie i doręczenie telegramów prywatnych płatnych w rachunku wawarsz. y. m. (8)

— Ze Zgierz.

a) W fabryce Kruschego i Lorentza przy ul. Generata Dąbrowskiego w Zgierzu, nieznanego złodzieje przebili otwór w ścianie murywanej, pod oknami składów i tą drogą dostali się do wnętrza, skradli 13 sztuk towaru dzianej satyny wartości 200,000 mc. Zarządzą dochożeni, celem wykrycia sprawców kradzieży. (2)

— Po pojetych i inwalidach.

Zarządzą została Rejestracja należytości przywłaższych Rezydentów od Niemiec a z tytułów emerytur i zapomóg dla wojskowych ofiar wojny z b. armji rosyjskiej, oraz osób, które były przez nich utrzymywane.

Ponieważ do rejestracji rodzin b. wojskowych nie wszystkie rodziny zgłosiły swe prawa, zarządzą ponowną rejestrację, która zostanie ukończoną dnia 25 lutego b. r. Do rejestracji tej winny się zgłosić te rodziny, które dotychczas nie podały swych pretensji do powyższych praw.

Wyżej wymienione rodziny, które utraciły z powodu wojny swych żywicieli a więc:

1) wiawy po zabitych na wojnie, zmarłych w niewoli, albo z powodu nieszczęśliwych wypadków, lub też trudów wojennych.

NIEMCY A KOALICJA.

Ze świata.

Krótko a mądrze.

BERLIN 15 | 2 (PAT) z Paryża donoszą: Omawiając sobotnią mowę ministra spr. zagr. dr. Simensa wygłoszoną w Sztutgardzie przeciwko uchwałom konferencji paryskiej pisze „Journal de Debats”, Państwa sprzymierzone mamy nadzieję, nie pozwolą na to, aby niemiecki minister pozwalał sobie w przyszłości na tego rodzaju prowokację i to w kraju obsadzonym przez wojska koalicyjne. Niemcy łudzą się, jeśli myślą, że w Londynie będą się mogli targować. Do Londynu przybędą oni nie na targ, ale po to, aby usłyszeć wyrok państw sprzymierzonych. Jeżeli zaś dopuszczeni będą do głosu, to tylko dlatego, aby się mogli wypowiedzieć w jaki sposób chcą się uiszczyć z długu

BERLIN 15 (PAT) Pismo rządu bawarskiego z dnia 11 lutego wczoraj wczoraj przez bawarskiego posła sekretarzowi Rzeszy, określa stanowisko rządu bawarskiego w kwestii prawa mieszkańców i w kwestii rozbrojenia. Według tego pisma „Einwohnerwehr” stanowi dla narodu bawarskiego konieczność życia. Pismo zaznacza następnie, iż uważa za niestosowną decyzję rządu Rzeszy w myśl której, nie czekając na rokowania londyńskie

mianoby przystąpić dorozbrojenia. Jeżeli rząd Rzeszy uważa za konieczne przeprowadzenie rozbrojenia przed konferencją londyńską, to rząd bawarski składa odpowiedzialność za tę decyzję na rząd Rzeszy.

NIEMCY POD OBUCEM.

Narady rzeczoznawców ministrów Rzeszy trwają bez przerwy. W naradach tych bierze udział 29 osób; między nimi aż 11 delegatów ministerstwa skarbu.

Minister finansów dr. Wirth oświadczył przy pewnej sposobności, że Niemcy zgodzić się mogą co najwyżej na 120 do 150 miliardów marek w złocie odszkodowań. Berlińskie koła finansowe nie wierzą, ażeby państwa Sprzymierzone zgodziły się na takie postawienie kwestii.

BERLIN. 15 2 (E. E.) Rząd niem. za komunikował Lidze Narodów do zarejestrowania umowy z Polską w sprawie wymiany jeńców wojennych i zwrotu statków niemieckich.

STUTGARD. Minister spraw zagranicznych dr. Simons mówił w niedzielę w Sztutgardzie na zebraniu publicznym, że na warunki konferencji paryskiej rząd w żaden sposób zgodzić się nie może przytem cały naród niemiecki musi poprzeć stanowisko rządu.

Niemcy a Polska.

Podpisany układ.

Berlin 15 (Pat) W Urzędzie dla spr. zagr. podpisano układ polsko-niemiecki znoszący kary za przewidzenia polityczne dla Polaków w Niemczech i dla Niemców w Polsce. Ze strony polskiej układ podpisał rotmistrz Szczepanik Układ wymaga jeszcze ratyfikacji parlamentu niemieckiego i Sejmu polskiego. (8)

ZWROT NAGRABIONYCH LUPÓW.

Rząd polski wszczął akcje mającą niezmiernie ważne znaczenie dla odbudowy życia gospodarczego kraju. Chodzi mianowicie o rewindykację od Niemiec wywiezionych z Polski przez okupantów obiektów przemysłowych i rolnych, które Niemcy na podstawie art. 233 traktatu wersalskiego obowiązane są zwrócić. Akcje powyższą z ramienia rządu polskiego kieruje komisja rewindykacyjna

przy Głównym Urzędzie likwidacyjnym w Warszawie przy ul. Orlej Nr. 12 i posiadająca swa ekspozyturę, w Wiesbaden przy między narodowej komisji odszkodowań, oraz inne placówki w różnych miejscowościach Niemiec

Główny Urząd likwidacyjny wzywa przedsiębiorców, którym zostały zabrane przez byłych okupantów niemieckich przedmioty przemysłowe do podania tychże do 25 lutego włącznie w godz. biurowych od 11 rano do 1 przed południem codziennie z wyjątkiem świąt oraz do sprawdzenia czy wszystkie te przedmioty są wciągnięte do spisu przechowywanego w archiwach.

Koniecznym jest jak największy pośpiech w składaniu informacji w celu umożliwienia komisji rewindykacyjnej ustalenia całości strat i zidentyfikowania i rewindykacji zabranych obiektów w przewidzianym w układzie z Niemcami.

Na zachodzie.

Znamienna mowa króla.

LONDYN 1 (PAT) Havas, Król w mowie tronowej podkreślił z uznaniem serdeczne stosunki łączące Anglę z zagranicą i wyraził nadzieję, że konferencja londyńska będzie nowym etapem na drodze do wprowadzenia w życie traktatu pokojowego. Król spodziewa się, że zawarcie układu handlowego z Rosją sowiecką doprowadzi do zadawalającego wyniku. W dalszym ciągu swej mowy król wyraził ubolewanie z powodu gwałtownych środków jakimi w ostatnich czasach posługuje się naród irlandzki dla tworzenia niezależnej republiki i dodał, że ani odrębność Irlandji ani też rząd autonomiczny tym sposobem uzyskany być nie może. Król oświadczył w końcu, że przygotowania w celu wprowadzenia w życie praw dotyczących narodu irlandzkiego są już znacznie po-

sunięte i spodziewa się, że w niedalekiej przyszłości większość narodu irlandzkiego wyrzeknie się gwałtownych środków i przyczyni się do zastosowania praw nadanych przez rząd autonomiczny i przewidujący stworzenie z Irlandji odrębnej całości, za pomocą irlandzkiej konstytucji. (2)

LLOYD GEORGE W IZBIE.

LONDYN. 16. (PAT) Reuter. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby gmin oświadczył Lloyd George, że konferencja paryska nie postanowiła ani rewizji, ani wyrzeczenia się traktatu wersalskiego. Konf. paryska wprowadziła tylko ta nowość w sprawie odszkodowań, że dołączyła raty coroczne, których suma będzie się zmieniała w miarę rozwoju eksportu niemieckiego. Co do Rosji oświadczył, że wojna jest niemożliwa z narodem, z którym zostały nawiązane stosunki handlowe.

Bandy bojówek niemieckich starały się oczywiście tu i owdzie przeszkodzić, zostały jednak wszędzie unieszkodliwione.

BYTOM. 16 2. (E E) W komisji plebiscytowej na G. Śląsku przygotowane zostały mieszkania dla 200 tys. emigrantów niem.

Ślązacy, jedźcie na plebiscyt

Miljard kg. zboża z Bułgarii na eksport.

Sofja (Herm). Z „Utra” dowiadujemy się, że wykazu ministra finansów M. Turlakowa, że żniwa przyniosły Bułgarii 1.120.000 ton pszenicy (w 1919 roku tylko 926122 ton), żyta 259401 ton (o 36, 2% więcej niż w roku 1919) jęczmienia 272000 ton (o 2, 2% więcej), owsa 141000 ton (o 316%), kukurydzy 100700 ton (o 2,2% w.) Po oddzieleniu zboża na własny użytek pozostało na wywóz pszenicy 3 900 t. żyta 62000, jęczmienia 57000, owsa tylko 213 t. i kukurydzy 508000 ton, wszystkiego zatem zboża 936250 ton. W ostatnim przedwojennym dziesięcioleciu (1904 1914) wywożono się przeciętnie z Bułgarii rocznie 533953 ton, obecnie ilość ta prawie się podwoiła. Ponieważ w kraju znajduje się nadbytek zboża jeszcze z zeszłorocznych żniw, ma zatem Bułgaria przeżyć 1 miliard klg. zboża przeznaczonego na eksport. (3)

Pierwsi biskupi Słowacy.

Bratysława (Herm) (radio) „Słowenski Dienik” pisze, iż wczoraj odbyła się uroczysta konsekracja biskupów słowackich w mieście Nitrze. Prezydent Masaryk nadesłał depeszę, w której wyraża zadowolenie z tego, iż Słowacy po 1000 latach będą mieli własnych duszpasterzy i równocześnie jest przekonany, że biskupi słowacy pilnować będą interesów narodowych ludu słowackiego pod hasłem „Bóg to miłość”

Narodowe święto polskie w Bułgarii.

Sofja (Herm) „Mir” zamieszcza rozporządzenie ministra oświaty zezwalające na to, aby 3 maj z okazji narodowego święta polskiego, mógł być obchodzony w szkołach. „Narodni Divulo” w Sofji dawac będzie „Halke” Moniuszki.

Foch jedzie do Jugostawji.

Białogród (Herm). Dzienniki białogrodzkie stwierdzają, że termin przyjazdu francuskiego marszałka Focha do Białogrodu naznaczony jest na połowę marca. Przyjazd jego ma ogromne znaczenie wojskowe i polityczne. Z tego powodu w łonie rządu wre gorączkowa praca przygotowawcza.

Odmowa kredytu.

Z Waszyngtonu donoszą, że senator Nelson na posiedz. senatu zawiadomił, iż rząd Stanów Zjednoczonych polecił Departamentowi skarbu wstrzymać wypłatę zaliczek na kredyty państwom sprzymierzonym.

Z ostatniej chwili.

— Tramwajarze znów grożą strajkiem.

a) W myśl zapadłej uchwały na onegdajszym posiedzeniu Rady miejskiej podwyższono na świeżo taryfa tramwajowa obowiązującą z dniem 18 b. m. Stosując się do tego dyrekcyja kolei elektrycznej postanowiła podwyżki pensji o 60 proc liczyć również od tegociermnu, o czym zakomunikowała zarządowi związku pracowników tramwajowych.

Zarząd związku zaproponował przeciwko temu, oświadczając, że pierwotna umowa obowiązuje dyrekcję kolei z dniem 12 lutego i że na żadną zmianę pierwotnej decyzji nie może wpływać termin podwyższenia taryfy tramwajowej. — Ponieważ dyrekcja nie chciała uwzględnić żądań zarządu związku, ten ostatni wydał natychmiast dyspozycję, aby wstrzymano ruch tramwajowy na całej linii. Jakoż o g. 12 i pół w południe stanęły wszystkie pociągi. Dyrekcja kolei elektr. rozpoczęła pertraktację z zarządem związku, który ponownie żądał, aby podwyżki liczyć od 12-go lutego. Chodzi tu o dopłacenie różnicy za 6 dni w sumie 300,000 mk., na co dyrekcja nie zgadza się. W czasie pertraktacji nagle zachorował dyrektor Werner, skutkiem czego pertraktacje zostały zawieszona do dnia dzisiejszego (czwartek).

Ruch pociągów przywrócono o g. 2-ej po poł. Tramwajarze oświadczyli kategorycznie dyrekcji, że jeżeli nie uwzględni dopłaty 300,000 mk. wówczas zastrejkują w piątek.

Ze Śląska.

W ciągu dnia wczorajszego otrzymał rozkaz opuszczenia górnośląskiego terenu plebiscytowego szereg wyższych urzędników niemieckich między innymi radca regencyjny von Volts i radca policji Heersike.

W niedzielę odbyły się wiece plebiscytowe na Śląsku w 32 miejscowościach powiatu Lublińskiego. Na wszystkich wiecech przyjęto rezolucję sprzeciwiającą się głosowaniu emigrantów.